

NÁRODNÉ ATLASY SLOVENSKA

(nielen komparácia)

DAGMAR KUSEDOVÁ
Univerzity Komenského v Bratislave
Prírodovedecká fakulta
Katedra humánnej geografie a demografie

Obsah

- Čo je atlas a čo nie, čo je národný atlas a s ním spojené pojmy, definície ...
- Dôvody komparácie, výber atlasov
- Aspekty tvorby, analýzy, hodnotenia a komparácie atlasov
- Medzinárodné komisie pre atlasovú tvorbu - ICA a IGU
- Vybrané atlasy a ich charakteristika
- Kritériá komparácie
- Výsledky, závery

Čo je atlas podľa kartografov

- súbor máp, ktoré nefungujú samostatne (*Monmonier 2006*)
- systematicky usporiadaný súbor máp podávajúci **komplexnú** informáciu o určitom území alebo jave (*Voženílek 2001*)
- **systematicky** usporiadaný súbor máp spracovaný ako celok podľa jednotného riadiaceho zámeru (*Multimediální učebnice kartografie a geoinformatiky 2005*)
- výkladná skriňa národných kartografických škôl súbor máp spojených účelom, tematikou, mierkou, generalizáciou a ďalšími systémovými hľadiskami, spracovaný **konceptne**, **kartograficky** a polygraficky ako jednotné dielo (*Pravda 2003, Terminologický slovník geodézie, kartografie a katastra 1998*)

Čo nie je atlas podľa kartografov

- nejednotné dielo bez koncepcie s rôznym kartografickým dizajnom
 - nesystémové radenie máp bez vzájomného spojenia
 - nesystémové použitie mapových znakov
 - malý podiel máp, ...
 - **nekartografické** atlasy (bez máp - Atlas ľudského tela, Atlas rastlín, ...)
 - **nepravé** atlasy (autoatlasy, ortofotoatlasy – 1 téma / 1 mapa / 1 vrstva)
 - **pravé** atlasy
- (*Voženílek, 2014*)

Záver

Všeobecný **problém stanovenia kritérií pre termín atlas** (mapa)

Čo je **národný** atlas

„ **geografický komplexný atlas krajiny** „

obsahuje súhrn a zovšeobecnenie súčasných vedeckých poznatkov z odboru geografie, hospodárstva, kultúry a politiky danej krajiny/štátu “

(Sališčev 1960 in Pravda a Mathe 1971)

Čo je **regionálny** atlas

„ **komplexný atlas regiónu**“

všestranná charakteristika prírodných a sociálno-ekonomických podmienok regiónu !

Rozdielny je:

- Účel - zdroj vedeckých poznatkov a informácií pre prax (plánovanie)
- Podrobnosť spracovania obsahu – vyššia, detailnejšia
- Rozsah územia – menší, vymedzený administratívne, štatisticky, prírodne, ekonomicky,

Rovnaké sú zásady spracovania a koncepcia národných aj regionálnych atlasov (atlas Prahy, Brna,...)

Čo je **národný tematický** atlas

„ **komplexná charakteristika vybranej tematiky krajiny/štátu** “

napr. atlas obyvateľstva, etnografický atlas, geologický atlas, klimatický atlas, ...

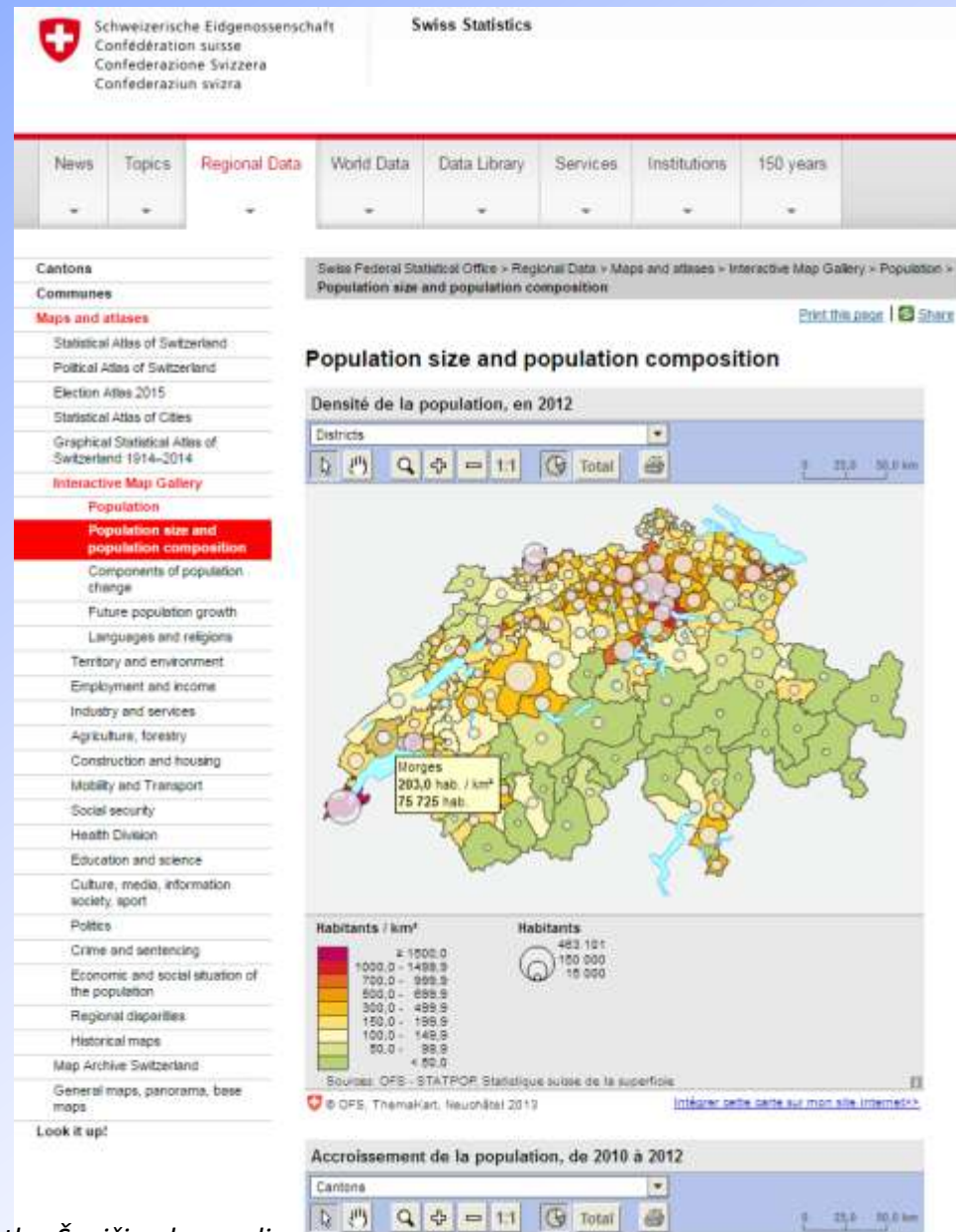
- **Dôvody analýzy atlasov**
 - bohatosť slovenskej/česko-slovenskej kartografickej tvorby
 - inšpirácia pre súčasnosť (konceptia obsahu, mapové vyjadrenia, komponika , dizajn , estetika ...)
 - málo komparácií , resp. nevyvážené, čiastočné, ...
 - spolupráca na tvorbe rôznych tematických atlasov
- **Výber atlasov**
 - národné /komplexné atlasy z územia Česko-Slovenska (po roku 1918)
 - blízke účelom, obsahom, územím, profesijným zameraním tvorcov, finančným zabezpečením, ...
- **Cieľ komparácie**
 - pokus o viacstranné porovnanie atlasov s dôrazom na zobrazenie demografickej tematiky (charakteristík a rozmiestnenia obyvateľstva)

Národné atlasy Švajčiarska

Atlas graphique et statistique de la Suisse 1914-2014

http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/en/index/regionen/thematische_karten/04.html

Charakteristika atlasov

školský, vlastivedný, encyklopedický, **národný**, geografický, hospodársky, štatistický, vojenský, vedecký, plánovací, navigačný, turistický, ...

Účel národných atlasov

- ✓ zdroj vedeckých poznatkov a informácií pre vedecko-výskumné a praktické ciele
 - ✓ riešenie problémov ochrany, premeny a rozvoja štátu
 - ✓ edukácia a kultúra, výchova k vlastenectvu a národnému povedomiu
 - ✓ prezentácia a propagácia krajiny v medzinárodnom kontexte
-
- Obsah/téma
všeobecno-geografický, tematický, ...
 - Zobrazované územie
sveta, kontinentov, oceánov, morí, **štátov**, regiónov, miest, lokalít, ...
 - Spôsob spracovania dát
analytický, **komplexný**, **syntetický**, ...
 - Formát a rozsah
veľké, príručné, vreckové, ...
 - Technológia
analógové, elektronické, ...

Metodika analýzy, hodnotenia a komparácie atlasov

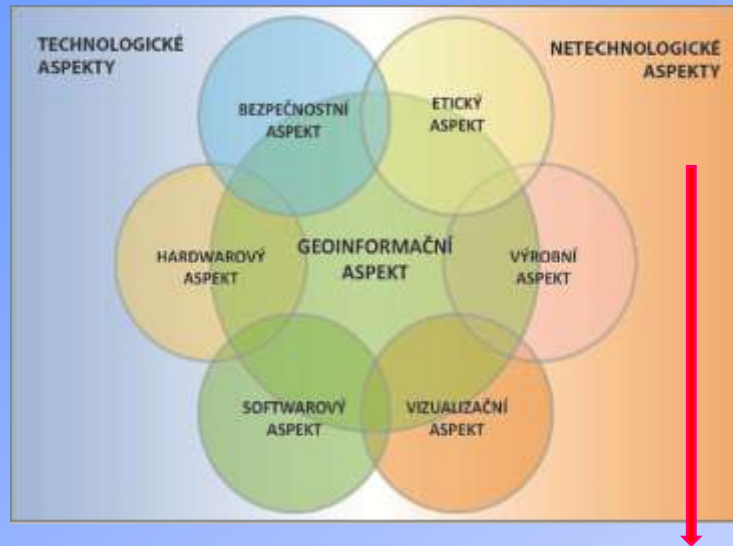
- Pravda J. (1974, 1987, 2003, 2005, 2007) projektovanie, tvorba, hodnotenia, ...
- Nižnanský B. (2013) *mapový jazyk (syntax) atlasov*
- Bláha J. (2005) *estetika a používateľská ústretovosť*
- Vondráková A. (2012, 2014) Voženílek V. (2014), Voženílek a Kaňok J. (2011) *aspekty tvorby*
- Miklošík F. (2005) *riadenie tvorby*

Komplexné hodnotenie atlasov (Pravda 2006) základné aspekty:

- **odborno-tematické** (odborný obsah kartografického diela)
- **technicko-technologické** (úplnosť, aktuálnosť, presnosť, , graficko-polygrafické spracovanie – farebnosť, rozlíšenie, väzba, ...)
- **vydavateľské** (edičné, komerčné)
- **mapovo-jazykové** (kartografické metódy vyjadrenia, komponika, ...)
- archívno-bibliografické (mapové zbierky, platné predpisy)
- špeciálne (**používateľské**, estetické, ... ocenenia, kritiky,)

Atlasová tvorba

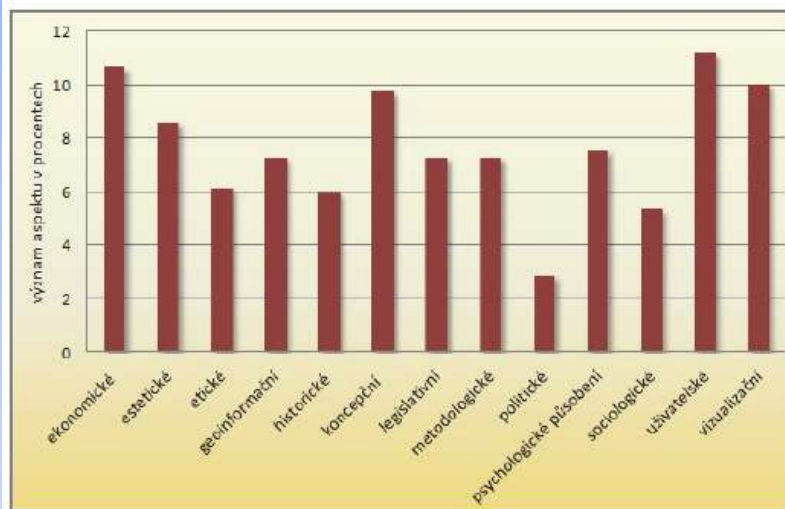
Aspekty tvorby

Netechnologické aspekty

Význam jednotlivých netechnologických aspektov

Anketový výskum
rok 2012
44 formulárov
14 144 odpovedí

Výskumné skupiny

- tvorcovia
- používatelia
- producenti

SWOT analýza

Ekonomický – finančné náklady

Estetický – výtvarné stvárnenie a dizajn diela

Etický – etické chovanie v procese kartografickej tvorby (získanie dát, konkurenčný boj, ...)

Geoinformačný – spôsob využitia znalostí a zručností geografických informačných systémov /GIS/ pri tvorbe

Historický – vplyv vývoja kartografie a spoločnosti v minulosti (kartografické zobrazenia a metódy, vžitá znaková sada, spoločenská výchova, ...)

Koncepčný – cieľ a účel mapy (čo mapa a akým spôsobom mapa vyjadruje napr. analytické, komplexné a syntetické mapy)

Legislatívny – vplyv legislatívy na kartografickú tvorbu (autorsko-právne aspekty, ochrana diel, ...)

Metodologický – postupy spracovania kartografických diel (metódy kartografického výskumu)

Organizačný – zaistenie realizácie kartografickej produkcie a riadenie prác

Politický – vplyv politiky/informačnej politiky na kartografickú tvorbu

Medzinárodná geografická únia (IGU)

a

atlasová tvorba

<http://www.homeofgeography.org/>

Commissions	3	National Atlases World Population Mapping Interpretation of Aerial Photographs Ancient Maps
1960-1968		

Commissions	8	National and Regional Atlases Applied Geography World Land Use Survey Medical Geography
1968-1976		

IGU, <http://www.homeofgeography.org/uk/archives/tabella5.htm>

Working Groups	2	Resource Management of the Dry Lands Cartography of the Dynamic Environment Environmental Atlases Mathematical Models
1984-1988		

IGU, <http://www.homeofgeography.org/uk/archives/tabella7.htm>

História komisií pre atlasy

1959 - založenie Komisie pre národné atlasy (Rio de Janiero)

1960 – komisia aj pre regionálne atlasy (Štokholm)

1970 – komisia aj pre atlasy miest (Madrid)

70.-80 roky 20. st. – hlavná činnosť

Odporúčania, koncepcie, analýzy

Predseda: Sališčev K.A.

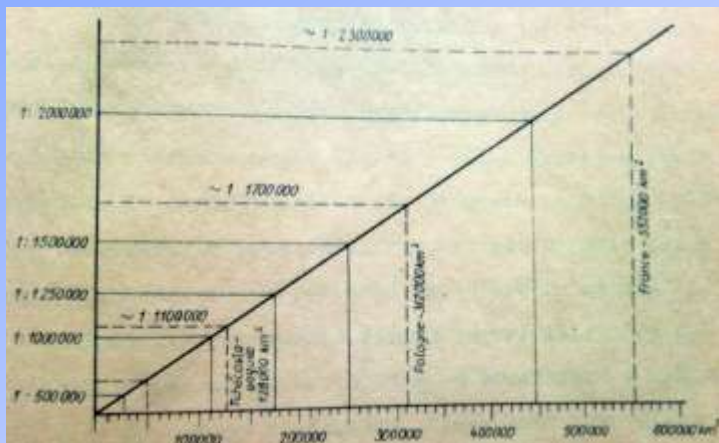
Členovia: Kuchař K. , Mazúr E., Götz, A.

Odporúčania pre tvorbu atlasov

- Obsah hlavných tém
- Kartografické zobrazenie a zem. siete
- Mierky (hlavné a vedľajšie)
- Textové sprievodné časti
- Register
- Grafika
- Väzba ...

Odporúčania pre národné atlasy

1. **Obsah** hlavných tém atlasu
2. Kartografické zobrazenie a zem. sieť
3. **Mierky** (hlavné a vedľajšie)
4. Sprievodné texty
5. Register
6. Grafika
7. Väzba

Nomogram K.A. Sališčeva pre výber mierky hlavných máp národných atlasov (in Pravda 1971)

Podiel (v %) Téma	Národný atlas	Regionálny atlas
Úvodná časť	2,3	2,0
Prírodné podmienky	30,2	28,6
Obyvateľstvo	11,6	15,4
Hospodárstvo	38,6	38,1
Kultúra	4,0	5,8
Ostatné	13,3	10,1

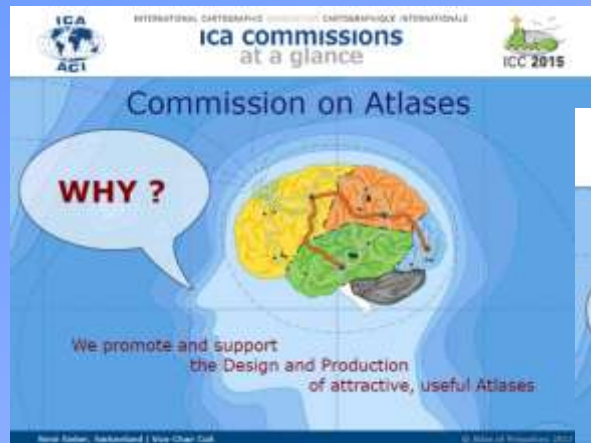
Priemerné zastúpenie tematických častí v atlasoch – analýza obsahu 20 národných a 30 regionálnych atlasov (Pravda 1971)

Rozsah hlavných tematických častí regionálnych atlasov (Pravda 1971)

Medzinárodná kartografická asociácia (ICA) a atlasová tvorba

Commission on Atlases

- Promote and support the design, production and use of all kind of printed and digital atlases (e.g. national, regional, city, educational, topographic and thematic atlases).
- Update the concept of Atlas
- Conduct workshops to discuss and solve relevant issues and new approaches in atlas cartography.
- Generate publications that represent state-of-the-art and potential atlas issues.
- Produce a cookbook for planning, design and production of digital atlases.
- Elaborate and maintain an electronic inventory of atlases containing the main characteristics of these map works as well as relevant links.
- Maintain a commission website aiming to provide for information exchange between CoA commission members and disseminating information on activities in this field to a wider public.

[Website of the commission on Atlases](http://icaci.org/files/documents/commissions/glance_2015/02-atlases.pdf)

Chair: **René Sieber**
ETH Zürich
Switzerland
e-mail: rene.sieber@karto.baug.ethz.ch

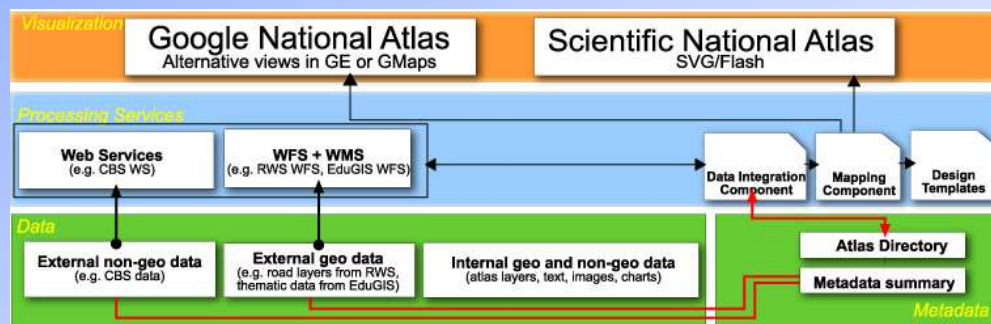

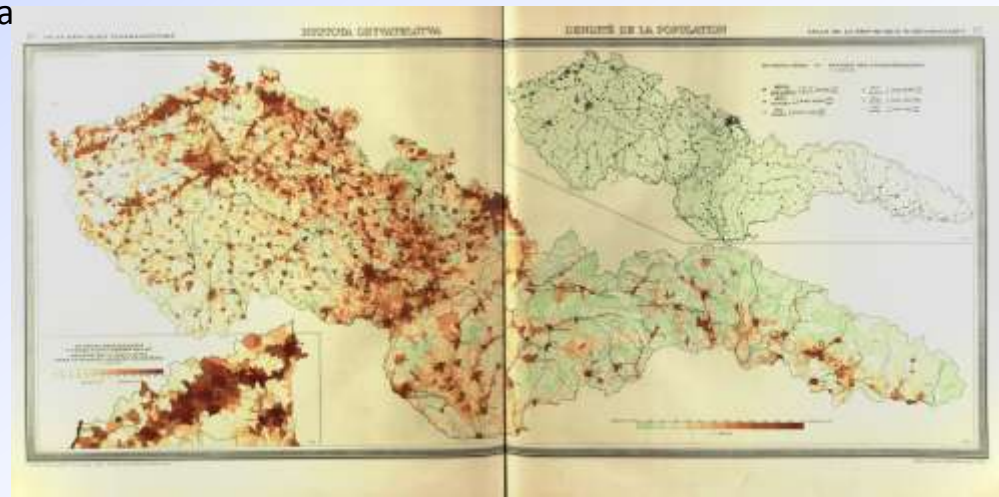
Schéma webovej stránky Národného atlasu Holandska a technickej implementácie atlasu do národnej geodátovej infraštruktúry (Kraak et al. 2007)

ICA, <http://icaci.org/commissions/>

ATLAS REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

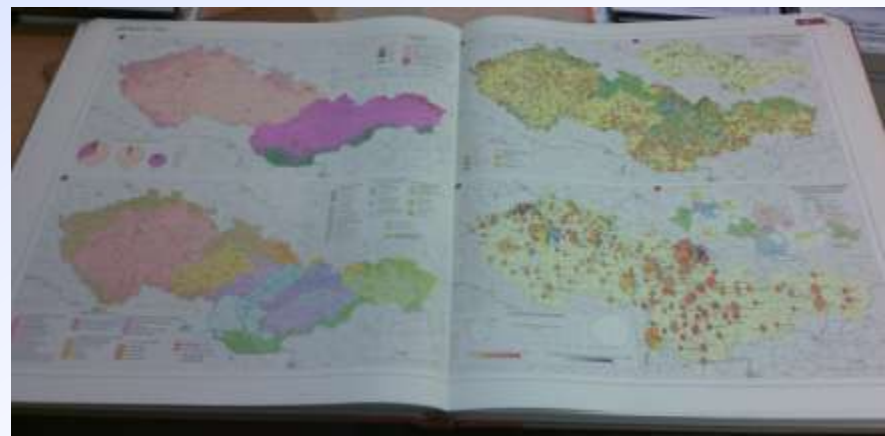
1. Začiatok tvorby - 1923/1925 , vydanie 1935 (12 rokov)
2. Účel vydania atlasu - národný atlas nového štátu, 5. na svete, ocenený medzinárodne
3. Nositelia vydania atlasu - Česká akademie věd a umění za podpory ministerstva zahraničních věcí tlač máp - Vojenský zeměpisný ústav Praha, text – Orbis Praha
4. Hlavný redaktor - Jaroslav Pantoflíček, geodet (Úvod - prezident Beneš , ...)
5. Obsah atlasu - 55 mapových dvojstrán (kapitol) + 37 strán sprievodného textu
6. Mierka, zobrazenie hlavných máp a formát atlasu - 1:5 mil . , 1:2,5 mil. , 1:1,25 mil , kuželové rovnakoplošné, 43 x 45 cm
7. Textová časť a register - sprievodný text s grafmi a tabuľkami (len česky), mapy dvojjazyčne (česky, francúzsky), bez registra
8. Úprava a väzba atlasu - pevná väzba

ATLAS ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY

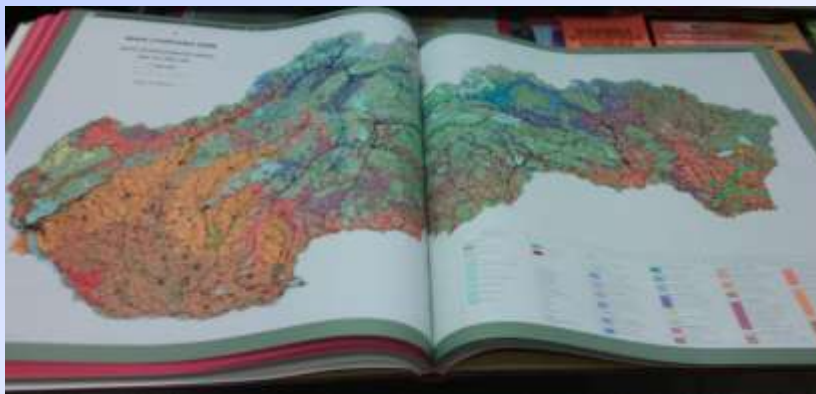
1. Začiatok tvorby - 1962 , vydanie 1966 (4 roky)
2. Účel vydania atlasu - národný atlas socialistického štátu
3. Nositelia vydania atlasu - Československá akadémia vied a Ústredná správa geodézie a kartografie Praha, tlač máp - Kartografický a reprodukčný ústav v Prahe
4. Hlavný redaktor - Antonín Götz, geograf (kolektívne dielo 180 autorov, 70 inštitúcií)
5. Obsah atlasu - 58 mapových a textových dvojstrán (kapitol) , 256 s.
6. Mierka, zobrazenie hlavných máp a formát atlasu - 1:1 mil . , 1:2 mil. , 1:4 mil, 1:6 mil. , kuželové rovnakoplošné , 45 x 50 cm
7. Textová časť a register - sprievodný text s grafmi a tabuľkami na rube mapových dvojstrán, trojjazyčný (česky, anglicky, rusky), s registrom geografických názvov
8. Úprava a väzba atlasu - pevná väzba

ATLAS SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY

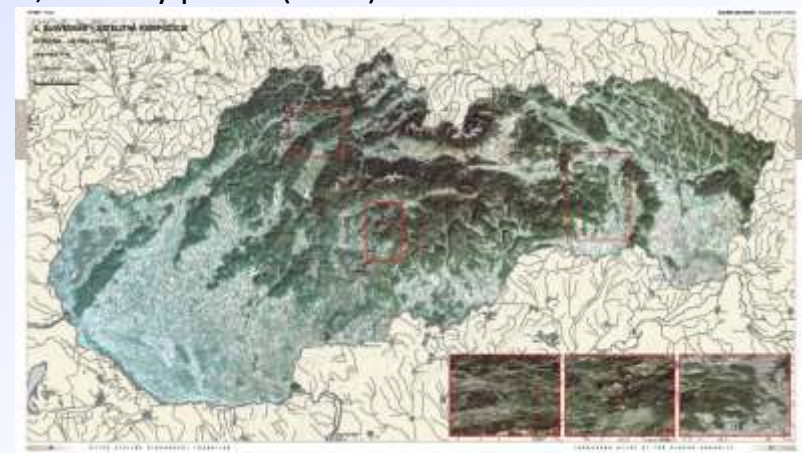
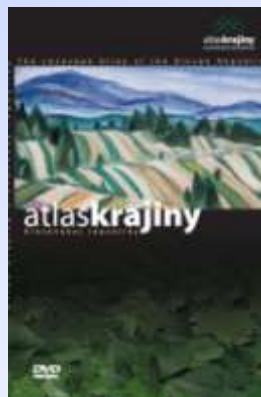
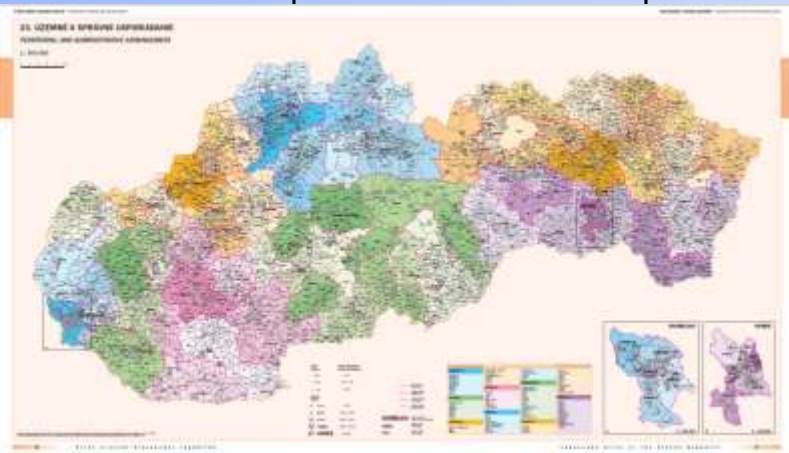
1. Začiatok tvorby - 1970 , vydanie 1980 (10 rokov)
2. Účel vydania atlasu - 1. národný komplexný regionálny atlas Slovenska
3. Nositelia vydania atlasu - Slovenská akadémia vied a Slovenský úrad geodézie a kartografie v Bratislave z poverenia Úradu vlády SSR, tlač máp – Slovenská kartografia n. p.
4. Hlavný redaktor - Emil Mazúr, geograf (kolektívne dielo 185 autorov, 43 inštitúcií)
5. Obsah atlasu - 74 mapových dvojstrán (15 kapitol), viac než 850 máp
6. Mierka, zobrazenie hlavných máp a formát atlasu - 1:500 tis., 1:1 mil . , 1:2 mil. , 1:4 mil kužellové rovnakoplošné Tissotovo, 45 x 50 cm
7. Textová časť a register - sprievodný text k mapám v samostatnej publikácii (anex), trojjazyčný (slovensky, anglicky, rusky), register geografických názvov v atlase
8. Úprava a väzba atlasu - pevná väzba, voľné listy , identifikačné priesvitky

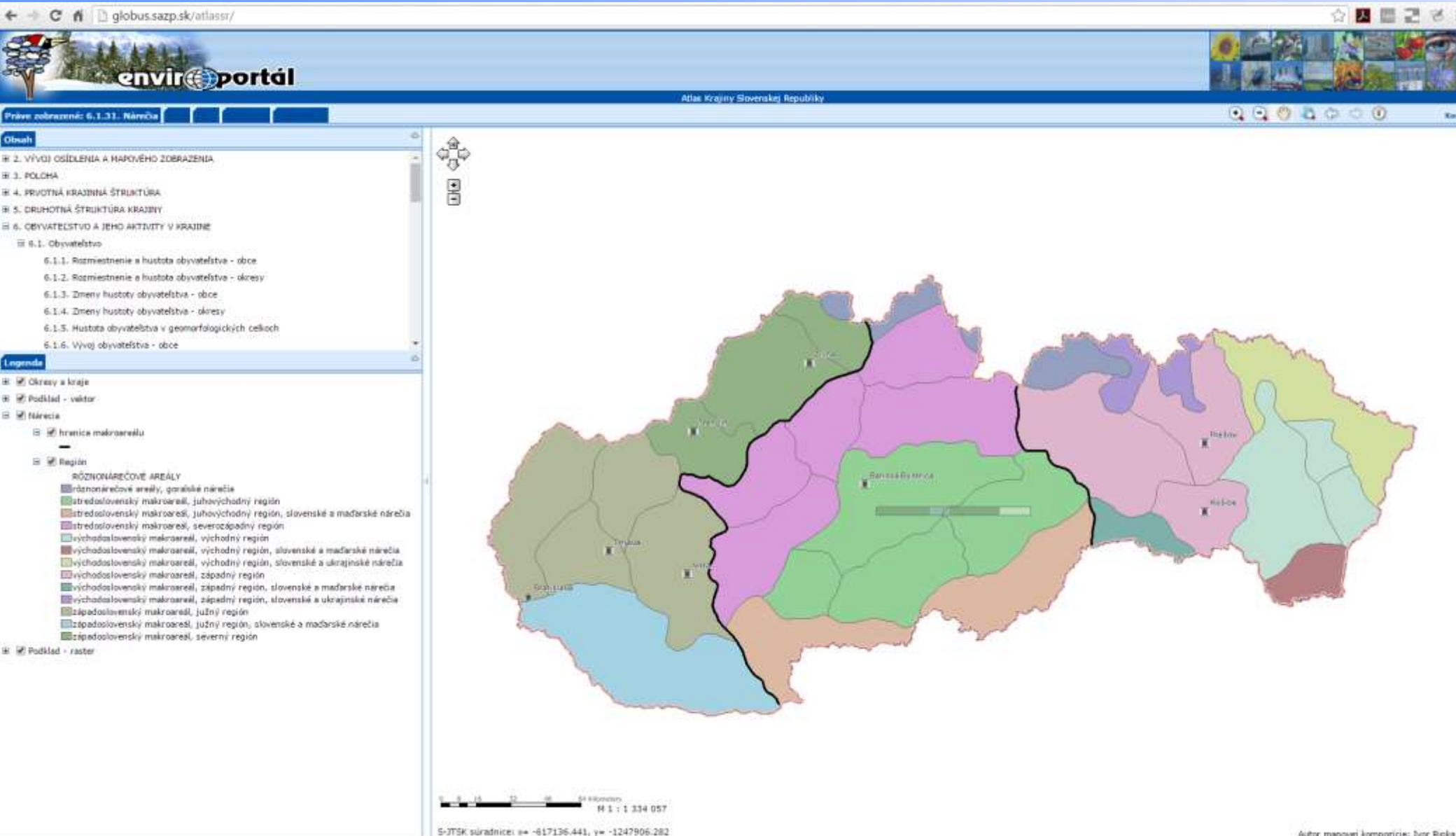
ATLAS

KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Začiatok tvorby - 1996 , vydanie 2002 (7 rokov)
2. Účel vydania atlasu - národný atlas samostatného Slovenska (komplexný regionálny environmentálny, ekologický)
3. Nositelia vydania atlasu - Ministerstvo životného prostredia SR, digitálne spracovanie a tlač máp - ESPRIT s r.o. (GIS) a VKÚ Harmanec a.s.
4. Hlavný redaktor - László Miklós , geograf (kolektívne dielo viac než 400 autorov, 85 inštitúcií)
5. Obsah atlasu - mapové dvojstránky (10 kapitol), viac než 600 máp , 342 s.
6. Mierka, zobrazenie hlavných máp a formát atlasu - 1: 500 tis., Křovákovo zobrazenie, S-JTSK 44 x 48 cm
7. Textová časť a register - sprievodný text v závere atlasu (18 s.), dvojjazyčný (slovensky, anglicky), bez registra
8. Úprava a väzba atlasu - pevná väzba, voľné listy , DVD, aplikácia GIS, webový portál (SAŽP)

Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002

Národné a tematické atlasy Slovenska

Atlas Slovenskej socialistickej republiky 1980

(Slovenská akadémia vied a Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra)

Knižná publikácia (vo väzbe, v samostatných listoch)

Etnografický atlas Slovenskej socialistickej republiky 1990

(Národopisný ústav SAV a Slovenská kartografia n. p.)

Knižná publikácia (väzba)

<https://www.youtube.com/watch?v=fyC0SkYNWq4>

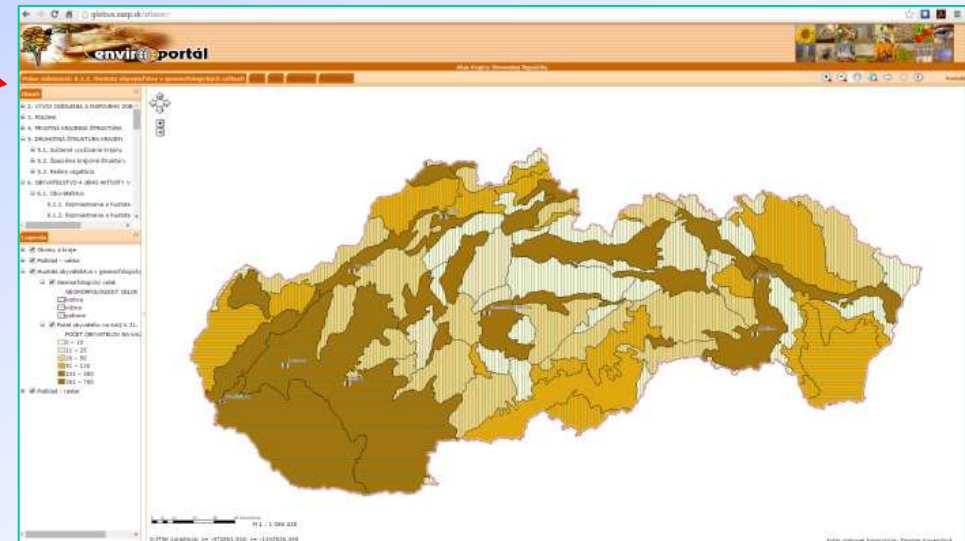
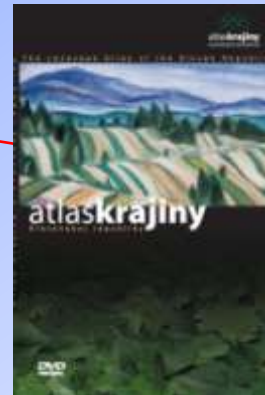
Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002

(Ministerstvo životného prostredia SR a Esprit spol. s r. o.)

Knižná publikácia (väzba, listy)

Interaktívne DVD s GIS

Webová aplikácia

<http://geo.enviroportal.sk/atlassr/>

Atlas obyvateľstva Slovenska 2006

(Univerzita Komenského v Bratislave)

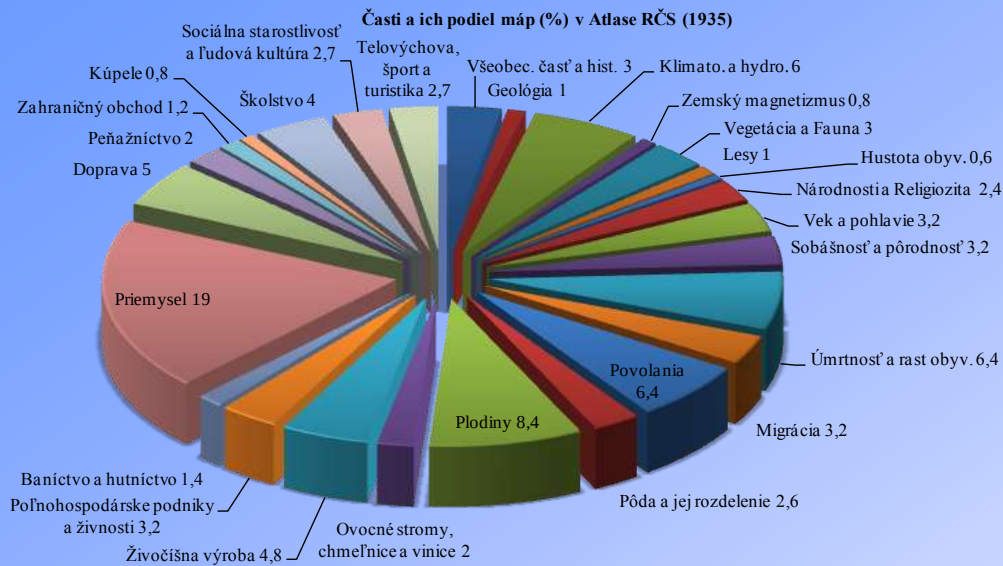
Knižná publikácia (väzba, listy)

Statické CD

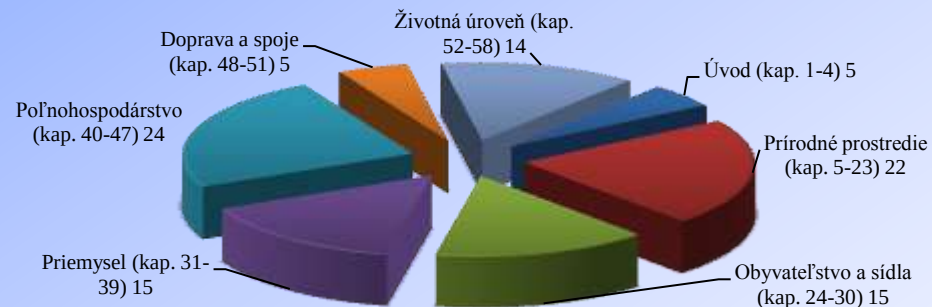

Tematický obsah národných atlasov

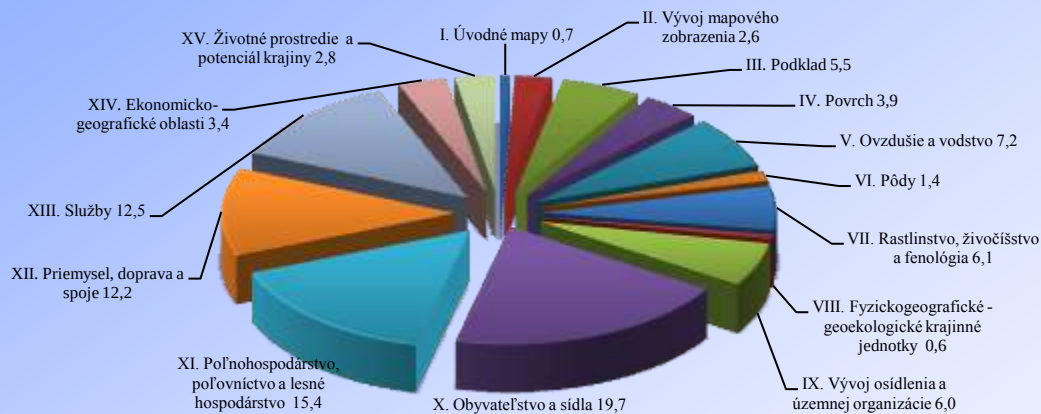
ATLAS REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ 1935

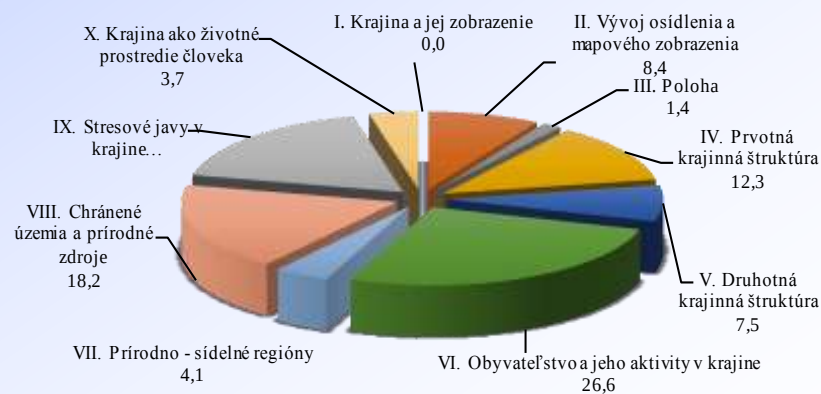
ATLAS ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1966

ATLAS SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1980

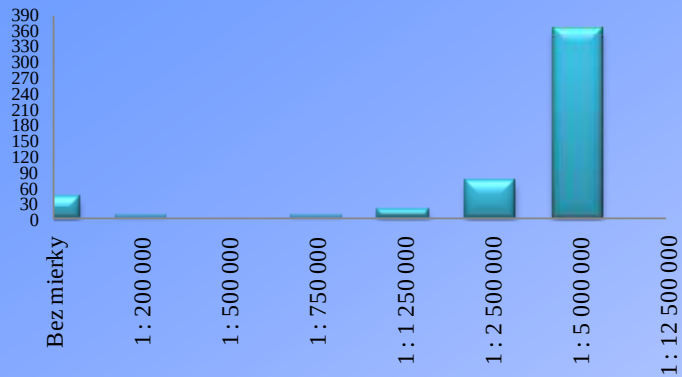

ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2002

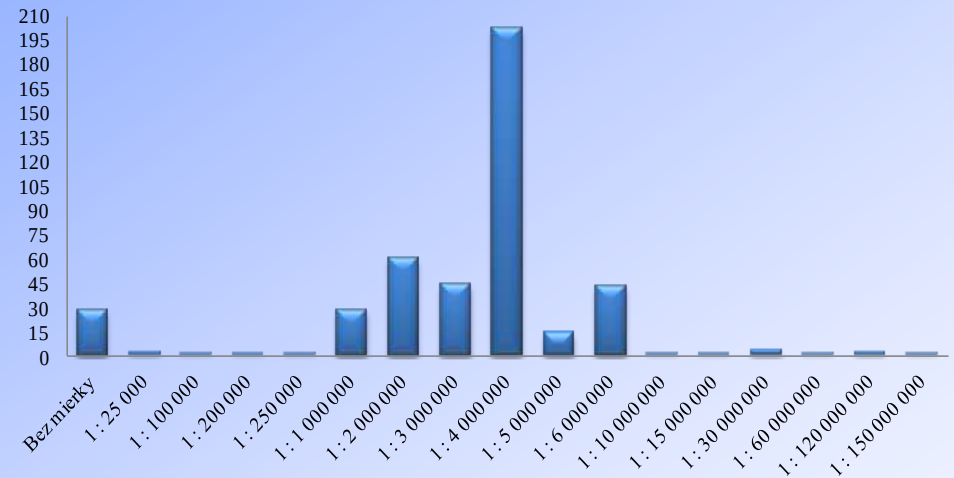

Mierky národných atlasov

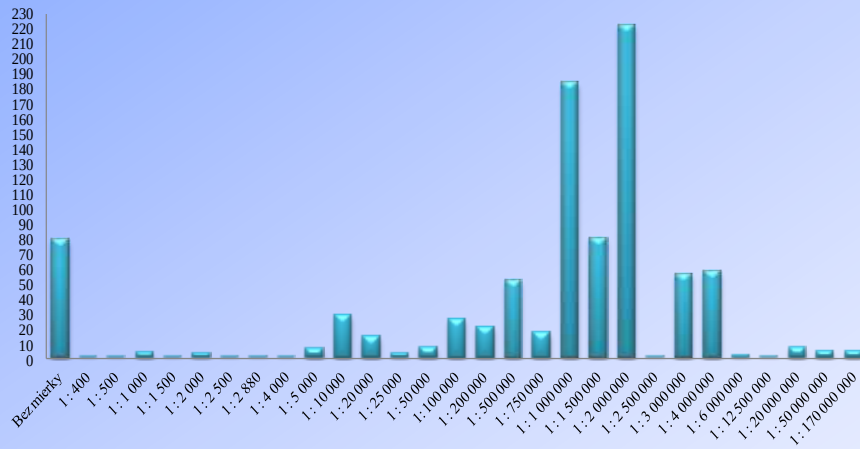
ATLAS REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKEJ 1935

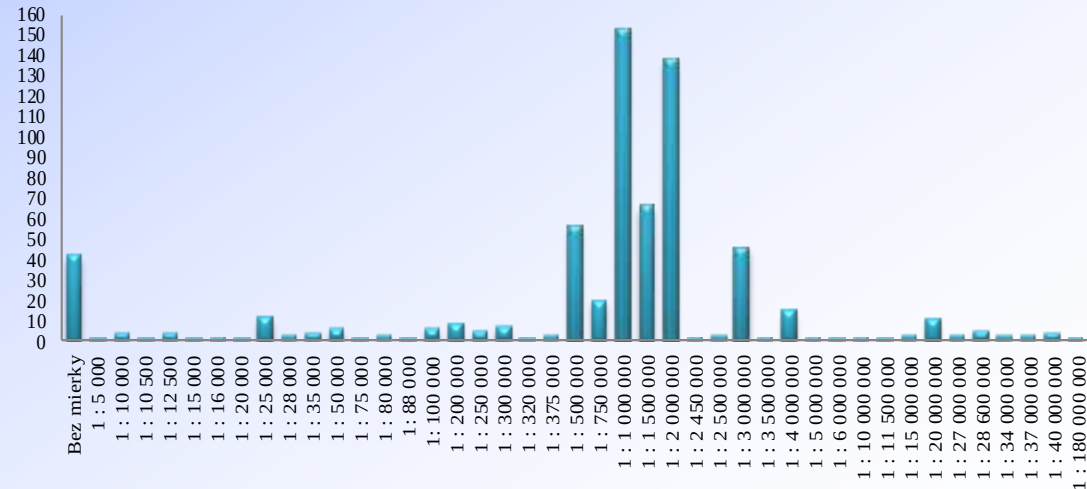
ATLAS ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1966

ATLAS SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1980

ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2002

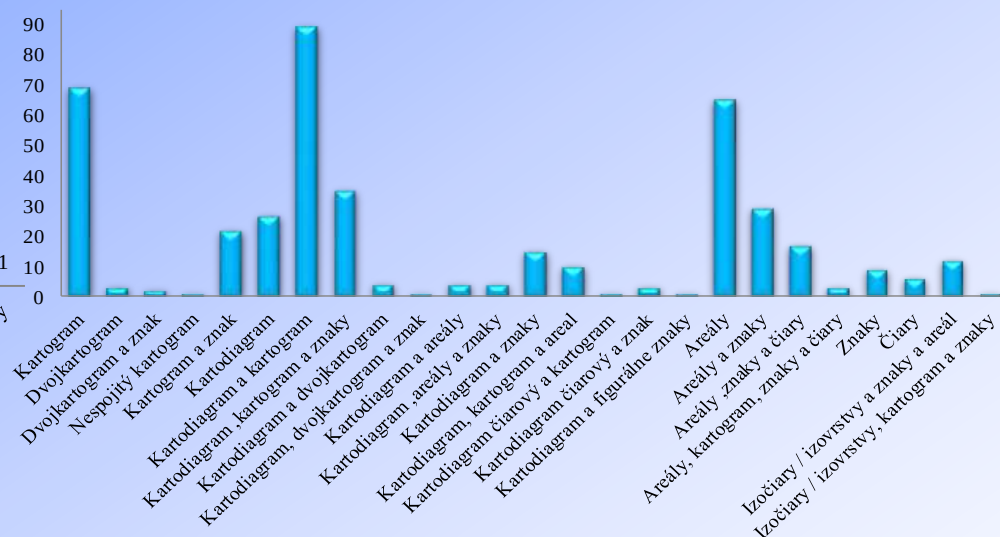

Kartografické metódy v národných atlasoch

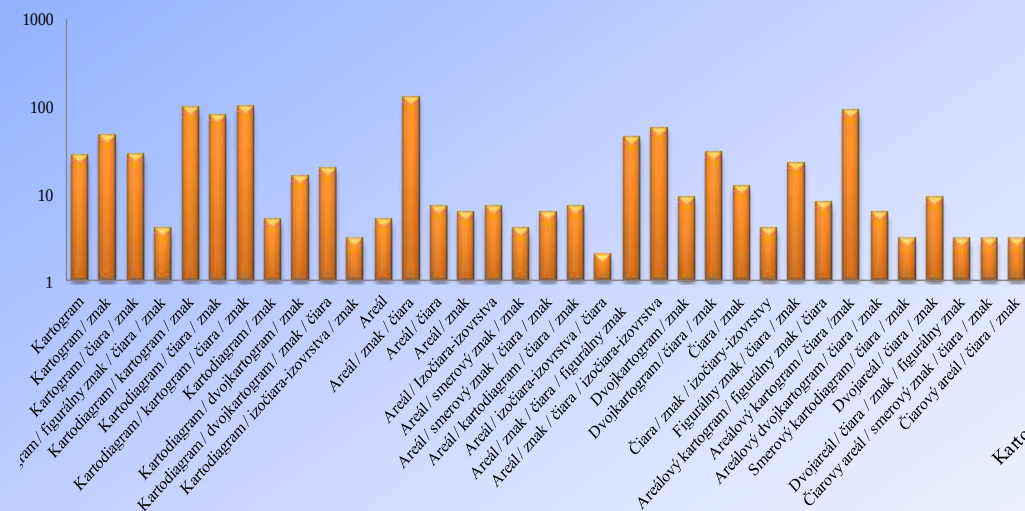
ATLAS REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKEJ 1935

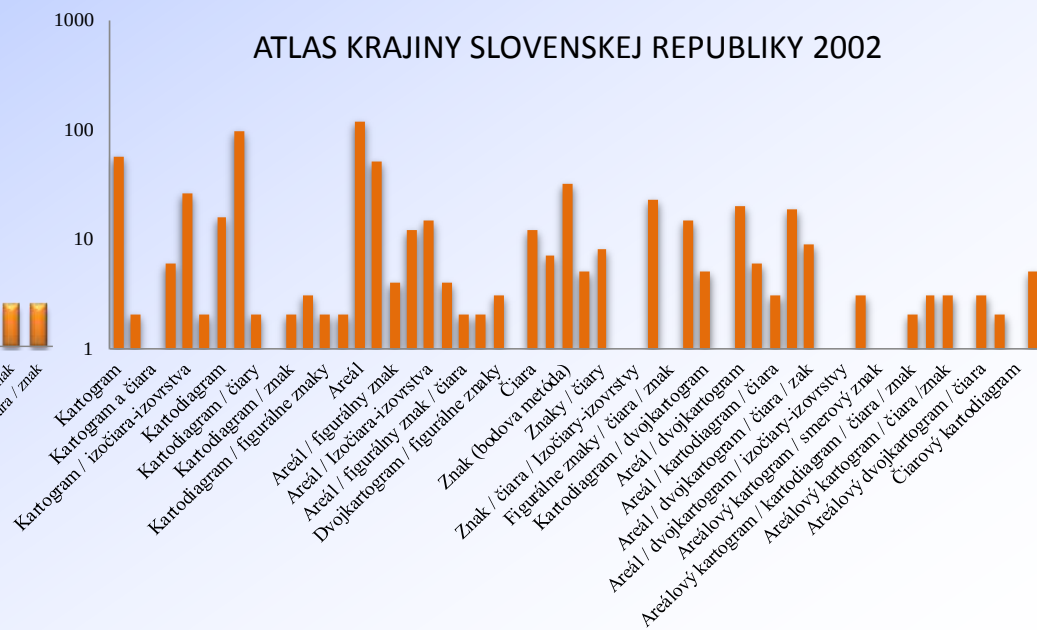
ATLAS ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1966

ATLAS SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1980

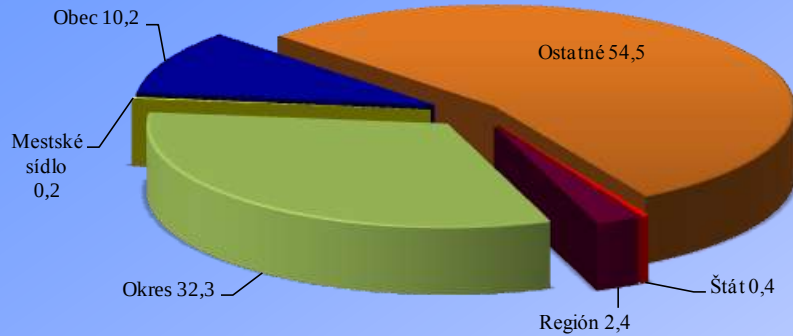

ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2002

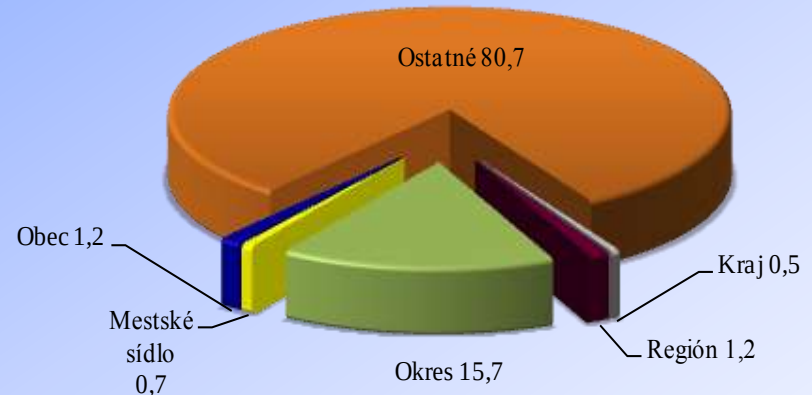

Podiel demografických máp (podľa úrovne územnej jednotky)

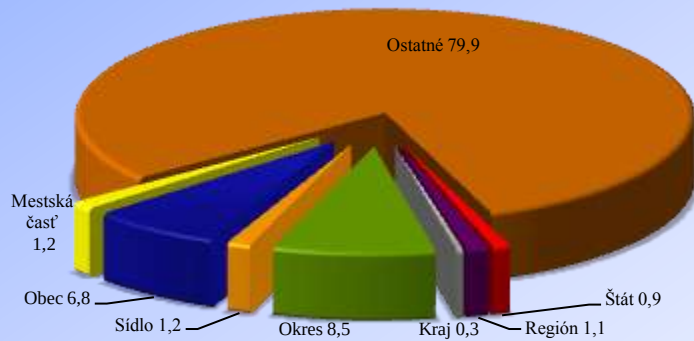
ATLAS REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ 1935

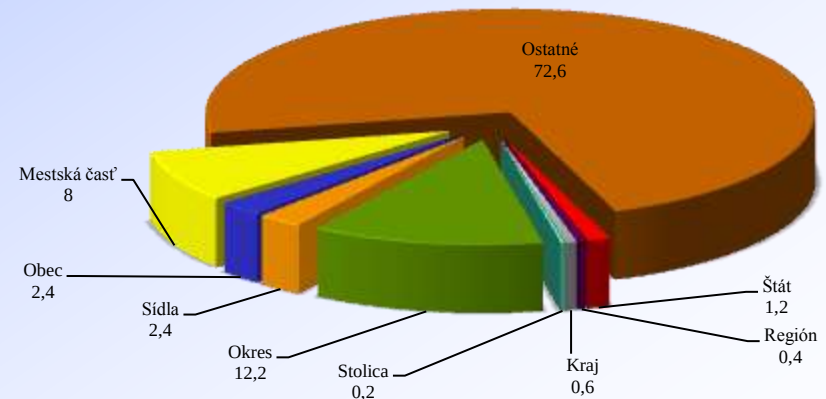
ATLAS ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1966

ATLAS SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1980

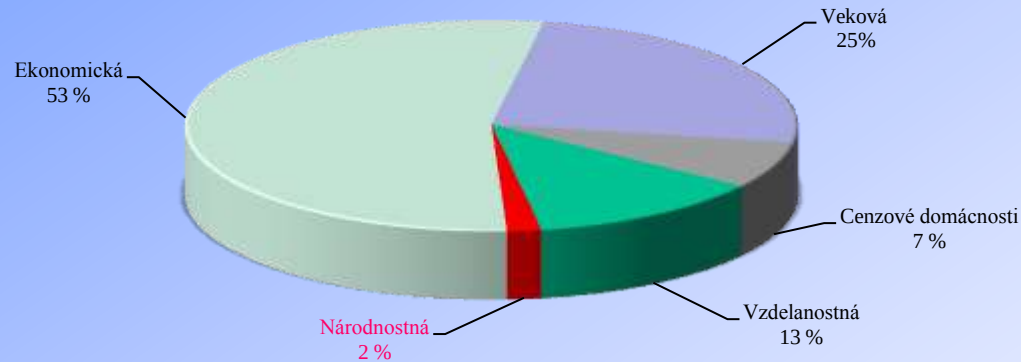
ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2002

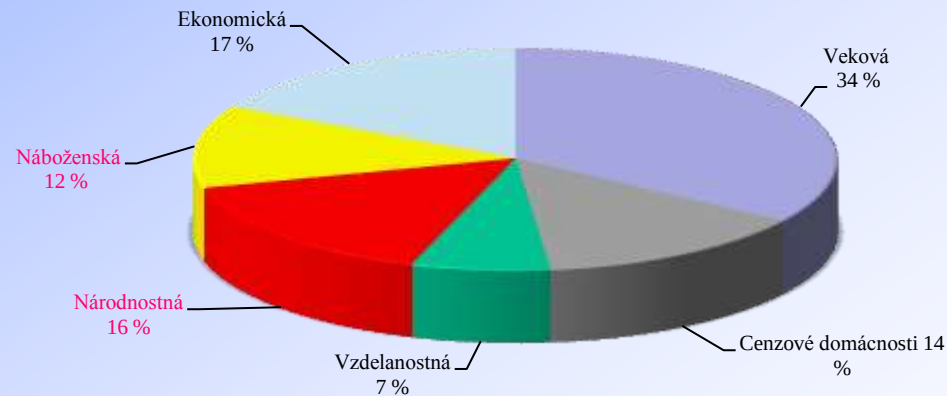
Politické aspekty v atlasovej tvorbe

Podiely máp populačných štruktúr a bývania (%)

Atlas Slovenskej socialistickej republiky 1980 – kap. Obyvateľstvo a sídla

Atlas krajiny SR 2002 – kap. Obyvateľstvo a jeho aktivity v krajine

Tabuľka ukazovateľov hodnotenia atlasov

Celkový počet máp	Za každú mapu 1 bod
Celkový počet grafov	Za každý graf 1 bod
Náročnosť obsahu / komponika máp	Za každú syntetickú mapu 20 bodov Za každú komplexnú mapu 10 body Za každú analytickú mapu 1 bod
Variabilnosť mierok máp	Za každú použitú veľkosť 1 bod Za každú veľkú mierku +20 bodov Za každú strednú mierku +10 body Za každú malú mierku + 1 bod
Kartografické metódy vyjadrovania	Za každú kartografickú metódu resp. ich kombinácie 10 bodov
Populačná dynamika	Za každý ukazovateľ 10 bodov
Populačné štruktúry	Za každú štruktúru 10 bodov
Estetika a celkový dojem atlasu	Subjektívne hodnotenie od 1 až 100 bodov podľa vlastného úsudku
Rozlíšenie (úroveň) územných jednotiek máp s demografickou tematikou	Úroveň 1 – Kraj a vyššie 1 bod Úroveň 2 – Okres 10 bodov Úroveň 3 – Obec 20 bodov

Tabuľka výsledného hodnotenia atlasov

Názov atlasu a rok vydania / ukazovatele hodnotenia	Celkový počet máp	Celkový počet grafov	Náročnosť obsahu /komponika máp	Variabilnosť mierok máp	Kartografické metódy vyjadrovania	Populačná dynamika	Populačné štruktúry	Rozlíšenie územných jednotiek	Estetika a celkový dojem	Celkové poradie
Atlas krajiny Slovenskej republiky (2002) 	2	3	1	2	1	2	1	3	1	2
Atlas Slovenskej socialistickej republiky (1980) 	1	2	3	1	2	2	3	2	1	1
Atlas Československé socialistickej republiky (1966) 	4	1	4	4	3	1	3	4	1	4
Atlas republiky Československé (1935) 	3	4	2	3	4	1	2	1	1	3

EPILÓG

„ Počet digitálních atlasů sdílených na Internetu neustále narůstá. Jejich tvorba se stala v současné době neustálého zrychlování poptávky po informacích nutností.

Nicméně tradiční „papírové“ atlasy si stále zachovávají vysokou informační hodnotu a kvalitu tisku, vyhovují nezávislostí na technickém vybavení uživatele a oslovují svým kouzlem příležitostného listování. “

Marie Kozáková

Použité zdroje

- ATLAS REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ 1935. Praha (Česká akademie věd a umění, Nakladatelství akc. Spol. Orbis).
- ATLAS ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY 1966. Praha (Československá akademie věd, Ústřední správa geodézie a kartografie).
- ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2002. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR a Esprit spol. s r. o.
- ATLAS SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY 1980. Bratislava: Slovenská akademie vied a Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra.
- Bláha, J. D. 2005. Hodnocení kartografických děl z hlediska estetiky a uživatelské vstřícnosti. Kartografické listy, 13, 14-24.
- Faith, O. 2014. Tematické atlasy a mapy s demografickou tematikou – systematický přehled. Bakalářská práce. Bratislava: Přírodovědecká fakulta Univerzity Komenského.
- Kozáková, M. 2005. Současné proměny atlasové kartografie. Kartografické listy, 13, s. 70-76.
- Köbben B., Koop, O. 1997. Dutch atlas information system Using the Internet for electronic atlas data retrieval. Utrecht : Utrecht University. Dostupné on-line: <http://kartoweb.itc.nl/kobben/dais/paper.html>
- Kraak, M.J. et al. 2007. The Dutch national atlas in a GII environment : the application of design templates. In: ICC 2007 : Proceedings of the 23rd international cartographic conference ICC: Cartography for everyone and for you, 4-10 August 2007 Moscow, Russia. Moscow: International Cartographic Association (ICA), 2007. ISBN: 0-958-46093-0. 13 p.
- Kusendová, D. 2013. Kartografické dielo Jána Mateja Korabinského. Kartografické listy, 21(2), 24-34.
- Kusendová, D. 2016. Štatistické atlasy v ére novej kartografie (neokartografie). In GIS Ostrava 2016. Ostrava: VŠB – Technická univerzita.
- Miklošik, F. 2005. Teorie řízení v kartografii a geoinformatice. Praha: Karolinum.
- Multimediální učebnice kartografie a geoinformatiky 2005 (autori V. Kaplan, K. Kepřtová, M. Konečný, Z. Stachoň, K. Tajovská). Brno: Geografický ústav Masarykovy univerzity. Dostupné on-line: <http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/kartografie/oprojektu.php>
- Nížňanský, B. 2013. Syntaktická analýza tematických atlasov. Kartografické listy, 21 (1), 27-34.
- Pravda, J. 2003. Stručný lexikón kartografie. Bratislava: Geografický ústav SAV
- Pravda, J. 1974. Projektovanie a koncepcia Atlasu Slovenskej socialistickej republiky. Geodetický a kartografický obzor, 20/62, s. 104-109.
- Pravda, J. 1987. Příprava Etnografického atlasu Slovenska. Geodetický a kartografický obzor, 33/75, s. 161-166.
- Pravda, J. 2003. Koncepčné a kartografické aspekty Atlasu krajiny Slovenskej republiky. Kartografické listy, 11, s. 85-94.
- Pravda, J. 2005. Staršie atlasy Geografického ústavu SAV. In Pravda, J. ed. Historické mapy. Bratislava (Kartografická spoločnosť SR, Geografický ústav SAV), s. 182-190.
- Pravda, J. 2006. Metódy mapového vyjadrovania. Klasifikácia a ukážky. Geographia Slovaca, 21 (+ CD). Bratislava (Geografický ústav SAV), 127 s
- Pravda, J. 2006. Aspekty hodnotenia máp a atlasov. Geografický časopis, 58, 3, s. 225-232.
- Pravda, J. 2007. Mapy v Atlase obyvateľstva Slovenska. Kartografické listy, 15, s. 106-115.
- Pravda, J. , Mathe, F. 1971. Štúdia pre vytvorenie atlasu SSR Výskumná správa. Bratislava: Výskumný ústav geodézie a kartografie.
- Schulz, T. 2014. The State of Official Statistical Mapping in Switzerland (and other European Countries). In: Brus J., Vondrakova A., Vozenilek, V. Modern Trends in Cartography Lecture Notes in Geoinformation and Cartography. Springer International Publishing Switzerland.
- Šmída, J. 2007. Návrh koncepcie a obsahu elektronického atlasu Libereckého kraje. Brno: MU Brno (dizertačná práca).
- Terminologický slovník geodézie, kartografie a katastra 1998. 1. vyd. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky.
- Vondráková, A. 2012. Význam vybraných netechnologických aspektů mapové tvorby v atlasové kartografii. In: Aktivita v kartografii. Bratislava: Kartografická spoločnosť Slovenskej republiky a Geografický ústav Slovenskej akademie vied.
- Vondráková, A. 2014. Netechnologické aspekty mapové tvorby. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Voženílek, V. 2001. Aplikovaná kartografia I. Tematicke mapy. Olomouc :Univerzita Palackého v Olomouci.
- Voženílek, V. 2014. Aspects of the thematic atlas compilation. In: Brus J., Vondrakova A., Vozenilek, V. Modern Trends in Cartography Lecture Notes in Geoinformation and Cartography. Springer International Publishing Switzerland, p. 3-22.
- Voženílek, V., Kaňok, J. a kol. 2011. Metody tematické kartografie Vizualizace prostorových jevů. Olomouc (Univerzita Palackého v Olomouci).